

5. ↑

Jerzy Nowosielski

Martwa natura, 1992

Cena wylicytowana: 200 000 zł

akryl/płótno, 65 x 92 cm

sygnowany i datowany na odwrociu: 'JERZY NOWOSIELSKI 1992'

Podatki i opłaty

- Do kwoty wylicytowanej doliczana jest opłata aukcyjna. Stanowi ona część końcowej ceny obiektu i wynosi 18%. - Do kwoty wylicytowanej doliczona zostanie opłata z tytułu "droit de suite". Dla ceny wylicytowanej o równowartości do 50 000 EUR stawka opłaty wynosi 5%. Opłata ustalana jest przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP w dniu poprzedzającym dzień aukcji.

Esej

"Malowanie obrazów to jest przygotowywanie sobie przestrzeni, w której będziemy musieli żyć po śmierci, to jest budowanie sobie mieszkania. Jeśli nie kochasz tego, co malujesz, to szkoda czasu". – JERZY NOWOSIELSKI

Martwe natury Nowosielskiego powstawały już w latach 40. Wśród najczęściej przedstawianych przedmiotów w kompozycjach pojawiają się emaliowane naczynia: garnki, dzbanki, durszlaki i misy. W charakterystycznej dla malarza manierze, prezentowane obiekty stają się "uproszczone, oschłe i dosłowne. Przez ich wyizolowanie ze zwykłego kontekstu, obdarzenie bytem niezależnym i odrealnienie przez intensywność barw, nabierają nieoczekiwanej poetyki i patosu. Dzięki ich monumentalizacji, wydzielającej linii konturowej i zgrzebnym kontrastom rozbłysków bieli lub świecącego koloru przeciwstawionego dominancie tła - zyskują one pozajednostkową, a nawet ponadprzedmiotową wymowę idoli. Antynomia między ich prozaiczną rolą w wymiarze codzienności i sakralno-obrzędowym znaczeniem nadanym w kreacji artystycznej była momentem niepokojącym, budzącym nieufność do nawyków potocznego widzenia i ocen" (Bożena Kowalska, *Polska awangarda malarska. Szanse i mity. 1945-1980.*, Warszawa, 1988, s. 129-130).

Prezentowana praca jest przykładem reprezentatywnych cech malarstwa Nowosielskiego. Kompozycja przedstawia niemal odrealnione przedmioty, które zostały starannie rozmieszczone na spłaszczonym planie perspektywicznym. W "Martwej naturze" objawiają się główne fascynacje i wpływy malarstwa Nowosielskiego: zainteresowanie sztuką ortodoksyjną, dokonaniem surrealizmu oraz abstrakcją. Świat ikon fascynował Jerzego Nowosielskiego niemal od zawsze. Jako osoba wiązana z kościołem unickim, a zarazem ze środowiskiem ortodoksyjnym w latach nastoletnich udał się na pielgrzymkę w stronę Wołynia. Tam doznał artystycznego oświecenia. Pod koniec lat 30. artysta wyjechał do Lwowa, gdzie po raz pierwszy zetknął się ze sztuką ortodoksyjną, której wpływ będzie można oglądać w całej twórczości Nowosielskiego. Kilka lat później rozpoczął studia w krakowskiej Kunstgewerbeschule, a w 1942 roku dołączył do wspólnoty Ławry św. Jana Chrzyciela, w której zaczął zapoznawać się ze sztuką ikonopisarstwa. Po II wojnie światowej kontynuował naukę w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych i szybko stał się jednym z najważniejszych członków tak zwanej II Grupy Krakowskiej. Inną, niesłychanie ważną inspiracją w twórczości Nowosielskiego był międzynarodowy surrealizm, objawiający się u krakowskiego malarza wyborem niezwykle sugestywnych tematów, które najpełniej realizował w postaci pejzaży i portretów. Użyte w prezentowanej kompozycji przedmioty również do złudzenia przypominają postaci ludzkie, mimo że reprezentują świat przedmiotów. Jerzy Lessman usytuował ten rodzaj przedstawień jako łącznik pomiędzy dwoma najbardziej lotnymi zakresami tematycznymi Nowosielskiego: surowymi, schematycznymi portretami i przejmującymi pejzażami. "Martwa natura" idealnie wpisuje się w zakres tematyczny tworzony przez Nowosielskiego właściwie przez cały okres twórczości artysty. Widać w niej również wyraźnie zamiłowanie do ciepłej palety barwnej, skłonność do syntezy graniczącej z abstrakcją oraz płaskie traktowanie plamy barwnej. Emaliowane naczynia przybierają w niej niemal kubistyczne formy, a jednocześnie przypominają tak chętnie portretowane modelki Nowosielskiego. Prace o tej samej tematyce znajdują się w publicznych kolekcjach sztuki, np. w Muzeum Śląskim w Katowicach ("Martwa natura fantazyjna", 1986) i w Muzeum Sztuki Współczesnej w Radomiu ("Martwa natura", 1986).

Pochodzenie

własność artysty Galeria Inny Świat, Kraków kolekcja prywatna, Polska